

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců Mgr. Milana Taubera a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
se sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí,**
se sídlem Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 18. 9. 2018, č.j. 130706-2/2018-OPL

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 18. 9. 2018, č.j. 130706-2/2018-OPL (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým byl

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 17. 7. 2018, č.j. 2669/2018-HANOKO-1 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“). Prvostupňovým rozhodnutím byla ve smyslu § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zamítnuta žádost žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu a řízení o této žádosti bylo zastaveno. Žalobce napadl rozhodnutí v celém rozsahu, přičemž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému.

[2] Žalobce ke skutkovému stavu uvedl, že dne 11. 6. 2018 požádal Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „*Zastupitelský úřad*“) o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti k trvalému pobytu, neboť předchozí pokus žalobce ze dne 31. 5. 2018 o sjednání osobní schůzky postupem zveřejněným na úřední desce Zastupitelského úřadu, tj. skrze zaslání registračního e-mailu s uvedením aktuálního alfanumerického kódu (dále jen „*kód*“), nebyl úspěšný. Žalobce popsal průběh registrace dne 31. 5. 2018, kdy byla webová stránka Zastupitelského úřadu v avizovaný okamžik zveřejnění kódu nepřístupná, po zpřístupnění webové stránky žalobce zaslal registrační e-mail, byl však vyrozuměn o nepřidělení termínu z důvodu naplnění kapacit, nicméně později téhož dne Zastupitelský úřad zrušil předchozí objednávky pro podezření na vnější manipulaci systému a informoval o zveřejnění nového kódu. Žalobce tedy odeslal registrační e-mail s novým kódem, termín schůzky mu však nebyl poskytnut z důvodu naplnění kapacity volných míst.

[3] Žalobce uplatnil následující žalobní body, jimiž je soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vázán (ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „*s.ř.s.*“).

[4] Žalobce namítl, že jeho žádost o prominutí osobního podání žádosti dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, byla důvodná, neboť ani po zrušení tzv. systému Visapoint se přístup Velvyslanectví k registraci žadatelů pro sjednání termínu osobního podání žádosti nezměnil. Odkázal přitom na rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 30. 5. 2017, č.j. 10 Azs 153/2016-52 a č.j. 7 Azs 227/2016-36, z nichž vyplývá právo žadatele o pobytové oprávnění na spravedlivý proces, které zahrnuje i předvídatelné a obvykle splnitelné procedurální podmínky podání žádosti, tj. možnost podat žádost v reálném čase a lidsky důstojným způsobem.

[5] Žalobce dále uvedl, že žalovaný nereagoval na jeho argumentaci v rozkladu přímo přezkoumatelným způsobem ani se nezabýval podstatou problému, a sice objednávacím systémem Zastupitelského úřadu, který nezaručuje úspěšné sjednání termínu osobního podání žádosti. V návaznosti na to žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č.j. 9 Aps 6/2010-106, z něhož dovodil jako možný důvod prominutí osobního podání žádosti o pobyt i překážky na straně zastupitelského úřadu, spočívající v nedostatečné kapacitě neumožňující osobní podání žádosti všem žadatelům, popř. v regulování počtu podaných žádostí.

[6] Žalobce dále namítl nezákonnost postupu Zastupitelského úřadu, jestliže žalobci dne 31. 5. 2018 na základě dvou e-mailů nebyl termín schůzky k osobnímu podání žádosti poskytnut. Žalobce uvedl, že z žádného zákonného ustanovení nevyplývá oprávnění Zastupitelského úřadu neposkytnout žadateli žádný termín.

[7] Žalobce dále uvedl, že funkčnost stávajícího objednávacího systému Zastupitelského úřadu nelze do budoucna předpokládat, protože žalobci hrozí, že se bude pokoušet o sjednání termínu k podání osobní žádosti marně. Postup zveřejněný na úřední desce nemá Zastupitelský úřad pod kontrolou a zveřejněný postup nedodržuje, neboť ruší sjednané termíny a vzápětí vyhláší nové. Postup spočívající ve zrušení sjednaných termínů z důvodu nespecifikovaného podezření na manipulaci a vyhlášení nového kódu téhož dne, nebyl na úřední desce Zastupitelského úřadu uveden. Ke stejné situaci došlo i ve dnech 25. 6 a 20. 7. 2018, kdy se žalobce rovněž pokoušel sjednat si termín osobního podání žádosti.

[8] Žalobce dále namítl, že postup Zastupitelského úřadu, kterým reguluje počet podaných žádostí za účelem sloučení rodiny, je v rozporu se směrnicí 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny (dále jen „*Směrnice*“), a to zejména s čl. 8 Směrnice, jenž zakazuje členským státům brát v úvahu při slučování rodin přijímací kapacitu. Směrnice stanoví procesní postupy a hmotněprávní podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území členských států. Ve smyslu čl. 3 odst. 5 Směrnice členské státy nejsou oprávněny vyžadovat pro žadatele a osoby usilující o sloučení rodiny méně příznivé procesní postupy nebo hmotněprávní podmínky. Z čl. 5 odst. 1 až 3 Směrnice dále vyplývá, že členské státy nejsou oprávněny podmiňovat zahájení řízení osobním podáním žádosti přímo žadatelem, navíc za podmínky sjednání termínu k tomuto podání. K podpoře svého tvrzení o absenci povinnosti sjednání termínu pro podání žádosti žalobce odkázal na nařízení 810/2009/Es o kodexu Společenství o vízech (dále jen „*vízový kodex*“), jehož čl. 9 odst. 2 upravuje možnost členských států vyžadovat k podání žádosti o vízum sjednání osobní schůzky.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl podanou žalobu zamítnout, přičemž uvedl, že okolnosti objednání termínu k osobnímu podání žádosti dne 31. 5. 2018 nepředstavovaly na straně Zastupitelského úřadu překážku, jež by v případě žalobce odůvodnila upustit od podmínky osobního podání žádosti. Podle žalovaného je smyslem kódu zajistit v destinacích s vysokým počtem potenciálních žadatelů všem stejnou „startovní pozici“. Vzhledem k vysokému počtu žadatelů ve Vietnamu jsou volná místa zaplněna velice krátce po zveřejnění kódu. Ve Vietnamu dochází během objednávání termínů k osobnímu podání žádosti dále ke kybernetickým útokům na informační systém, v jejichž důsledku bývá webová stránka Zastupitelského úřadu poté, kdy je na ní zveřejněn aktuální kód, nedostupná. Dne 31. 5. 2018 došlo během plánované registrace žadatelů ke kybernetickému útoku na webovou stránku Zastupitelského úřadu. Z důvodu zjištění, že kapacita volných míst byla zaplněna ještě před tím, než se podařilo zpřístupnit webovou stránku všem žadatelům, byl téhož dne již vypsán termín zrušen a vypsán nový termín s novým kódem. Následně byl objednávací systém již funkční, došlo k řádné registraci žadatelů a pokusy o manipulaci již nebyly zaznamenány. Žalovaný dále zdůraznil, že Směrnice zavazuje členské státy co do výsledku, jehož má být dosaženo, avšak volbu formy a prostředků ponechává vnitrostátním orgánům (viz čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie). Popřel, že by čl. 5 Směrnice bránil členským státům stanovit konkrétní podmínky organizace přijímání žádosti. Zákon o pobytu cizinců neumožňuje objednání žadatele v jakýkoli čas, ale za podmínek uvedených v § 169f zákona o pobytu cizinců. Přirovnání úpravy ve Směrnici k vízovému kodexu není na místě, neboť vízový kodex je přímo použitelným právním předpisem s podrobnými procesními pravidly, od nichž se členské státy nemohou odchýlit.

[10] Žalobce ve své replice ze dne 18. 1. 2019 k vyjádření žalovaného, namítl netransparentnost počtu žádostí, který stanoví Zastupitelský úřad pro přijetí v rámci jednoho týdne a nedostatečně využitou kapacitu správního úřadu. Soud se uvedenou námitkou nezabýval, neboť byla uplatněna po lhůtě k podání žaloby, která podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců činí 30 dní od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 20. 9. 2018, lhůta k podání žaloby a vymezení žalobních bodů tudíž žalobci uplynula již dnem 22. 10. 2018. Žalobce v replice dále navrhl doplnit dokazování celkovým počtem přijatých e-mailů ke každému zveřejněnému kódu. Soud dokazování navrženými listinnými důkazy nedoplnil, neboť by nemohly rozhodnutí neovlivnit s ohledem na dále uvedený právní názor soudu, pro nějž takové skutkové zjištění není podstatné.

[11] Z předloženého správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

[12] Žalobce ve své žádosti ze dne 11. 6. 2018 o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, uvedl jako důvod shora popsanou nefunkčnost a nepředvídatelnost objednávacího systému Zastupitelského úřadu dne 31. 5. 2018. V rozkladu žalobce doplnil, že ke stejné situaci došlo i ve dnech 25. 6. a 20. 7. 2018. Napadené rozhodnutí v odůvodnění mimo jiné poukazuje na skutečnost, že se žalobce v podaném rozkladu nevymezil vůči usnesení o zamítnutí jeho žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti a o zastavení řízení, nýbrž vůči postupu Zastupitelského úřadu dne 31. 5. 2018, resp. dne 25. 6. 2018, který spočíval ve zrušení objednaných termínů a vypsání nových termínů na základě nového kódu. Dne 20. 7. 2018 ke zrušení termínů nedošlo. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se podává, že postup Zastupitelského úřadu dne 31. 5. 2018 nemohl představovat důvod pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o pobyt. Zrušení již zveřejněných kódů za situace, v níž webová stránka Zastupitelského úřadu s aktuálním kódem nebyla přístupná všem žadatelům v důsledku vnějšího ovlivnění systému, představovalo jedinou možnost, jak zachovat transparentnost objednávacího systému. Okamžité zveřejnění náhradního termínu a vypsání nového kódu Zastupitelským úřadem naopak zajistilo všem žadatelům možnost ucházet se za rovných podmínek o sjednání termínu. Podle napadeného rozhodnutí tedy objednávací systém Zastupitelského úřadu umožňuje žadatelům objednat se za rovných podmínek k osobnímu podání žádosti o povolení k pobytu.

[13] Za splnění zákonných podmínek soud rozhodl ve věci samé bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.). Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

[14] Nejprve se soud zabýval námitkou týkající se důvodnosti podané žádosti o prominutí osobního podání žádosti. Na základě § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu osobně. Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, *může zastupitelský úřad v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez*

uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.

[15] Ustanovení § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, dává správnímu orgánu možnost zvolit v odůvodněných případech mimořádný postup spočívající v upuštění od podmínky osobního podání žádosti o určitý druh pobytového oprávnění. Zda této možnosti správní orgán využije či nikoli, záleží na jeho uvážení, které nesmí vykazovat znaky libovůle. Správní úřad však nejprve musí posoudit konkrétní skutkový stav z hlediska požadavku, zda jde o odůvodněný případ. Pojem „odůvodněný případ“ přitom zákon blíže nevymezuje, jde tak o neurčitý právní pojem. Soud uvážil, zda se žalovaný při výkladu pojmu „odůvodněný případ“ ve vztahu k žádosti žalobce nedopustil svévole.

[16] Důvody pro prominutí osobního podání žádosti o určitý druh pobytu mohou spočívat v překážkách na straně žadatele nebo na straně zastupitelského úřadu, které žadateli objektivně znemožňují podat žádost osobně na zastupitelském úřadě, popřípadě pro něj takový postup představuje nepřiměřenou zátěž, žadatel však musí svoji žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti podložit konkrétními důvody, které se týkají právě jeho osoby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č.j. 6 Azs 77/2015-36). Žadatelem uplatněné důvody poté zastupitelský úřad zohlední ve vztahu ke všem v daném čase a dané zemi existujícím podstatným okolnostem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č.j. 9 Aps 6/2010-106).

[17] Nejvyšší správní soud dále ve svém rozsudku ze dne 9. 8. 2018, č.j. 9 Azs 213/2018 – 22, k mimořádnému institutu upuštění od osobního podání žádosti uvedl, že je třeba jej „*chápat jako regulativ, který správnímu orgánu poskytl zákonodárce, aby v odůvodněných případech mohl zmírnit přílišnou tvrdost právní úpravy dopadající na konkrétní (jednotlivé) situace žadatelů.*“ Je tedy zřejmé, že tento mimořádný institut by neměl být používán plošně, nýbrž ve vztahu ke konkrétním případům, kdy bude možné považovat zákonnou podmínku osobního podání žádosti ve vztahu k určitému žadateli jako nepřiměřeně tvrdou. Z citovaného rozsudku dále vyplývá, že pod pojem „odůvodněné případy“ by měly spadat zejména situace, v nichž je pro žadatele objektivně nemožné dostavit se k zastupitelskému úřadu, jakož i případy, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu objektivně velmi ztížena, přičemž lze uvažovat i o natolik závažných provozních problémech zastupitelského úřadu, že jej nebude možné osobně navštívit. Situaci, v níž zastupitelský úřad zruší již vypsání termínů z důvodu zjištěné vnější manipulace s objednávkovým systémem a obratem informuje žadatele o vypsání nových termínů a uveřejnění nového kódu, však nelze kvalifikovat jako natolik závažné provozní problémy, jež znemožňují žalobci v jeho konkrétním případě sjednat si termín osobního podání žádosti. Takový výklad by vedl k absurdnímu závěru, kdy by v případě kybernetického útoku na webovou stránku zastupitelského úřadu a z toho důvodu opakovaně vyhlášených termínů s novým kódem, musel zastupitelský úřad prominout podmínku osobního podání žádosti všem žadatelům, kteří mu v tento den zaslali registrační e-mail, avšak nepodařilo se jim z důvodu naplněné kapacity registrovat na volný termín.

[18] Žalobce neuvedl ve své žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti jiný důvod nežli ten, že dne 31. 5. 2018 došlo na webu Zastupitelského úřadu ke dvojímu

zveřejnění kódů, což byl postup, který nebyl na úřední desce zveřejněn. Žalobci lze přisvědčit toliko do té míry, že by ze strany Zastupitelského úřadu bylo vhodné, pokud by měl na své úřední desce předem zveřejněn možný postup v případě podezření na vnější manipulaci objednávkového systému. Žadatelé by v takovém případě byli mohli očekávat, že v případě nedostupnosti webové stránky může dojít k mimořádnému postupu, spočívajícímu ve zrušení již vypsanych termínů i kódů a uveřejnění nových. Nelze však pominout, že jinými důvody, než nestandardním průběhem registrace dne 31. 5. 2018, který byl ovlivněn kybernetickým útokem na webovou stránku Zastupitelského úřadu, žalobce svou žádosti nepodložil. Registrace všech žadatelů na volné termíny k osobnímu podání žádosti dne 31. 5. 2018 byly negativně ovlivněny pokusem o vnější manipulaci systému. Tuto situaci nemohl Zastupitelský úřad řešit jiným způsobem, než právě zrušením již objednaných termínů a zveřejněním nového kódu. Na základě nově zveřejněného kódu přitom došlo k řádné registraci jiných žadatelů. Objednání žadatelů tedy bylo do naplnění volné kapacity dne 31. 5. 2018 umožněno. Jestliže žalobce odůvodnil žádost o mimořádný postup spočívající v upuštění od podmínky osobního podání žádosti poukazem na mimořádnosti průběhu registrace dne 31. 5. 2018, jeho žádosti nemohlo být vyhověno, neboť v takovém případě by byl neodůvodněně zvýhodněn oproti všem ostatním žadatelům, kterým se rovněž dne 31. 5. 2018 nepodařilo získat termín k osobnímu podání žádosti, ačkoli vyčkali na nově zveřejněný kód a rovněž zaslali registrační e-mail.

[19] Odkazuje-li žalobce na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 – 52, je třeba zdůraznit, že z uvedeného rozsudku vyplývá, že žádost podaná nouzově mimo předpokládané podmínky je přípustná tehdy, pokud se žadatel opakovaně pokouší sjednat si osobní termín podání žádosti skrze objednávkový systém, avšak veřejná správa mu v přiměřené lhůtě neposkytne možnost podání žádosti postupem zákonem standardně předpokládaným. Tzv. systém Visapoint oprávněně vzbuzoval pochybnosti o úspěchu sjednání termínu pro osobní podání pobytové žádosti v reálném čase. Z citovaného rozsudku je zřejmé, že nezákonným je takový postup veřejné správy, který neumožní získat v přiměřené době termín pro osobní podání žádosti. V projednávaném případě se však žalobce domáhal upuštění od standardně předpokládaného postupu v situaci, kdy mu zastupitelský úřad dne 31. 5. 2018 dvakrát odmítl poskytnout termín k osobnímu podání žádosti z důvodu naplnění volných kapacit, přičemž v daný den mimořádně došlo ke zrušení vypsanych termínů a zveřejnění nových s novým kódem v důsledku kybernetického útoku na informační systém Zastupitelského úřadu. Žalobce však netvrdil ani nedoložil, že by se pokoušel sjednat si termín k osobnímu podání žádosti opakovaně a bez úspěchu, nýbrž uzavřel, že vzhledem k nestandardnímu průběhu objednávání dne 31. 5. 2018 mu objednávkový systém neumožnění ani v budoucnu sjednat si termín k osobnímu podání žádosti. Žalobce tedy požádal o zmíněnou nouzovou variantu podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, aniž by uvedl a doložil jiné důvody pro takový mimořádný postup.

[20] Namítá-li žalobce, že se žalovaný nezabýval podstatou problému, a sice objednávacím systémem nezaručujícím úspěšné sjednání termínu osobního podání žádosti, pak je třeba podotknout, že žalobce podal žádost o upuštění od osobního podání žádosti, kterou odůvodnil průběhem registrace dne 31. 5. 2018. K uvedené námitce, jakož i k nefunkčnosti stávajícího objednávacího systému je třeba zdůraznit, že správní soudy jsou v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu povoleny k ochraně práv konkrétních

účastníků řízení v konkrétní věci. Soud se tudíž zabýval primárně otázkou, zda správní orgány zasáhly nezákonným způsobem do práv žalobce, pokud shledaly nedůvodnou jeho žádost o upuštění od osobního podání žádosti o vydání povolení k pobytu, a řízení o žádosti o vydání povolení k pobytu zastavily. Podaná žaloba není hromadnou žalobou ani nemůže být nástrojem ke změně právního předpisu (ustanovení zákona o pobytu). Žalobce v žádosti ve vztahu ke své osobě neuvedl konkrétní údaje o tom, kolikrát a v jakém časovém úseku se již pokoušel bezúspěšně si sjednat osobní termín k podání žádosti, a takové pokusy ani nedoložil. Žalobce namítá toliko obecnou nefunkčnost objednávacího systému, zrušení zveřejněného termínu a kódu dne 31. 5. 2018, resp. 25. 6. 2018, a nepředvídatelnost Zastupitelského úřadu. Nejedná se však o námitky, jež by svědčily důvodnosti upustit od podmínky osobního podání žádosti o vydání povolení k pobytu právě v případě žalobce.

[21] Namítá-li žalobce nezákonnost spočívající v neposkytnutí termínu schůzky k osobnímu podání žádosti s tím, že z žádného zákonného ustanovení nevyplývá oprávnění Zastupitelského úřadu neposkytnout žadateli žádný termín, je třeba odkázat na ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců, podle kterého *je žadatel povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce*. Není-li termín sjednán způsobem zveřejněným na úřední desce zastupitelského úřadu, je zastupitelský úřad oprávněn termín neposkytnout.

[22] K námitce žalobce, že Česká republika není oprávněna regulovat počet žádostí o vydání povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny stanovením podmínky osobního podání žádosti, lze uvést, že z čl. 5 Směrnice ani z jiného ustanovení Směrnice takový zákaz pro členské státy nevyplývá. Směrnice neupravuje konkrétní náležitosti podání žádosti ani nebrání členským státům zvolit pro přijetí žádosti způsob osobního podání. Směrnice stanoví společná kritéria pro hmotné podmínky uplatňování práva na sloučení rodiny, přičemž procesní pravidla posuzování žádosti o sloučení rodiny a postup projednávání vstupu a pobytu členů rodiny by měl dle Směrnice vést k tomu, aby postupy členských států byly s ohledem na běžné pracovní zatížení jejich správních orgánů účinné, snadno zvládnutelné, průhledné a spravedlivé, a dotčeným osobám nabízely odpovídající právní jistotu (srov. zejména recitály 6 a 13 Směrnice). Čl. 5 odst. 1 až 3 Směrnice, týkající se osoby oprávněné podat žádost, obsahových náležitostí žádosti a spolehlivého zjištění existence rodinných vztahů dotčených osob, nezakazují členským státům upravit procesní podmínky podávání žádostí. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, č.j. 8 As 90/2011-62, který se sice týká žádostí o víza, avšak lze jej vztáhnout i na projednávaný případ, stát smí zavést určitá organizační pravidla pro podávání žádostí právě proto, aby umožnil efektivní zpracování jejich vyššího počtu, pokud tato organizační pravidla nebudou představovat faktickou překážku podávání žádostí. Legitimitou zákonného požadavku osobního podání žádosti k taxativně vymezeným druhům pobytu se zevrubně zabýval především rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, kde uvedl, že: *„Se žalobkyní nicméně nelze souhlasit, považuje-li samotné zákonné zakotvení povinnosti osobního podání žádosti o povolení k taxativně vymezeným pobytům, stejně jako žádosti o taxativně vymezená víza (§ 169 odst. 14 věta první, § 170 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců), za nesouladné s ústavně zaručeným právem na to, domáhat se stanoveným postupem svého práva u správního orgánu (čl. 36 odst. 1, 2. alt. Listiny základních práv a svobod). Požadavek osobního kontaktu žadatele s*

odpovědnými úředníky České republiky je pro takovéto účely zcela logický a slouží k tomu, aby si Česká republika mohla právě takto ověřit zejména totožnost, motivaci, osobní a další poměry žadatele a na základě toho zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvážením, zda žadateli má, anebo nemá být vyhověno. Zejména pokud správní orgány adekvátně využívají ustanovení o možnosti upustit od osobního podání žádosti (§ 169 odst. 14 věta druhá, § 170 odst. 1 věta druhá), není důvodu o ústavní konformitě povinnosti osobního podání žádosti o některá povolení k pobytům či o některá víza jakkoli pochybovat.“

[23] Soud dále doplňuje, že směrnice obecně, na rozdíl od nařízení, nejsou přímo použitelným právním předpisem sekundární normotvorby Evropské unie, a pro členské státy jsou ve smyslu čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie závazné co do požadovaného výsledného stavu. Volba prostředků k jeho dosažení je však ponechána na členských státech.

[24] Lze tedy uzavřít, že na základě žalobcem předložených tvrzení a důkazů nebylo možné považovat jeho žádost o uplatnění mimořádného postupu spočívajícího v upuštění od podmínky osobního podání žádosti za důvodnou. Za daného skutkového a právního stavu tak bylo namístež žalobu zamítnout.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., na jehož základě by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem žalovaný, avšak vzhledem k tomu, že žalovanému státu náklady řízení nevznikly, bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 7. června 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.